

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.
Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetési és nyitlerek:
Fölvételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppelk
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si as-
sumono nell'ufficio di spedizione in
Fiume Tipografia Battara.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— fr
Félévre 6 mesi 3.—
Negyedévre 3 „ 1.50
2 órára 2 „ 1.—
Külföldre 1 évre . Per l'estero 8.—

1891 április 12

Megjelenik minden vasárnap

12 aprile 1891

Magyar tengeri hajózás.

Régi magyar ambíció az, hogy
önálló és jelentékeny tengeri ha-
józással bírjunk. Nem szólhat sen-
ki e tárgyról, hogy fel ne említse
azt a ki legelőször figyelmeztette
erre a magyart. Kossuth „tenger-
re magyar“-ja époly röpke szóvá
lett, mint a „ne bántsd a ma-
gyart.“ Sajnos, sok éven át egy-
formán követettett is mind a ket-
tő. A magyar nem mehetett ten-
gerre, ellenben bántani bántották
eleget.

Ma már erősebbek vagyunk. Ha
nem is verhetjük a mellünket oly
elbizakodottán, mint Bismarck, a
ki szerint a német birodalom nem
fél senkitől csak az Istentől, de
bántani magunkat büntetlenül
nem engedjük. S így komolyan
foghatunk a másik lelkes szó meg-
valósításához is, a mely lényegé-
ben nem csak elhatározási, hanem
hatalmi kérdés is.

Tehát tengerre! Lobogjon a ma-
gyar zászló és czimer az oceánok-
kal szelő hatalmas gőzóriások ár-
boczáin, vigyék létezésünk hírét
messze partokra és hordják gaz-
dag kincseinkért cserébe más né-
pek szorgalmának gyümölcsét.

Ugy kicsiben meg volt ez ed-
dig is. Az „Adria“ magyar társu-
lat volt eddig is, s fentartatott
nem épen csekély állami szubven-
cióval. De e vállalat nemcsak a
kezdet nehézségeivel, rossz konjuk-
turákkal és igazgatással küzdött,

hanem eltörpítette a közös abrak-
kal étetett nagy társaság, a „tri-
eszti czápának“ csufolt ugyneve-
zett osztrák-magyar Lloyd.

A közös Lloydot utólrerte az a
sors, melyet az összes gazdasági
közös ügyek el nem kerülhetnek,
s melyet hogy mielőbb bekövet-
kezzék, minden igaz magyar em-
bernek szívből ohajtania kell. A
Lloyd közösen nem volt fentart-
ható, mert nekünk sokkal többre
került, mint a mennyit ért, de ez
a sok viszont neki mégis kevés
volt. Teljesen megalósult rajta az
az igaz népies szó: közös lónak
turós a háta. Megszűnt ránk néz-
ve, lett belőle névszerint és költ-
ség szerint is az, a mi valósággal
mindig volt, szin osztrák társaság.

Megjött tehát az idő életerőssé
és hatalmassá tenni a magyar ten-
geri hajózást, melynek csirái az
Adriában megvannak. A kereske-
delmi miniszter szerződést kötött
az Adriával, melyben kötelezte ha-
jóparkjának megnagyobbítására és
járatainak kiterjesztésére. E cél-
ból szubvenciója felemelendő lesz
370.000 frttal s így az eddigi
200.000 frtot évenként fog nyerni.
Szép kerek összeg ez és megfél
14 millió frt 4%-os kamatjának.
Igaz hogy még 14 millió is szerény
összeg a Lloyd 30 milliójához ké-
pest, főképp ha vesszük, hogy sa-
játokéjén túl még nagy összeg ide-
gen tőkével is rendelkezik. Sze-
rény az Adria szubvenciója is ös-
szehasonlítva a Lloydéval. De ez

nem baj, mert az Adriának Ma-
gyarországra nézve fontos utvona-
lakon nem kell versenyezni.

Sajnálattunkra ismeretlen előttünk
az Adriával kötött szerződés tar-
talma. Nincs okunk feltételezni,
hogy e szerződés rossz legyen. Ba-
ross kereskedelmi miniszter közle-
kedési politikája osztatlan elisme-
résben részesül és talán abban is
van érdeme, hogy a Lloyd fojtó
öleléséből kibontakozhattunk. Ó
bizonyynyal olyannak kívánta az
Adria-szerződést tenni, mely a ma-
gyar tengeri kereskedelmi érdeke-
ket lehetően kielégíti. Mindezek
daczára azonban a közönség
megnyugvasára szolgálna, ha tisz-
tán látná és tudná, milyen lekö-
telezett szolgálatokért kapja az
Adria az évi 570.000 forintokat.

A Lloydot, mint vállalatot, az
vitte a tönk szélére, hogy nagy-
zott erejét meghaladó ambíciójá-
nak és kiterjesztette utait oly tá-
voli partokra, melyeken nem igen
sok keresni valója volt. Okuljon e
példán az Adria, Maradjon meg
szerényen a kereskedelmi hajózás
terén és szolgáljon valódi magyar
forgalmi érdekeket. Nekünk sem-
mi dolgunk Calcuttában és igen
keves Kis Aziában. Piaczaink kö-
zelebbiek s olyanok ahonnet,
gyakrabban van visszateher. Minél
gyakrabban tud fordulni, annál
nagyobb lesz saját haszna és az
a szolgálat, amit egyelőre még
mindig csak szerény hajóparkjával

nekünk tehet. Rendezze be szol-
gálatát, takarékosan és okosan.
Szervezze czélszerű pontokon te-
vékeny ügynökségeket és verse-
nyezzen vitelbéreivel az eurpai
vállalatokkal mert a Lloyd mara-
di tarifa politikája mellett zöld á-
gra jutni nem lehet.

E feladatokat ismerni kell az A-
dria igazgatóságának. De ez nem
elég. Az 570.000 frt szubvenció-
ért biztosítékok kellene az irány-
ban, hogy a magyar érdekeknek
elég is tétessék. Befolyás kell az
igazgatásra és a tarifaszabásra. A
magyar állam nagy áldozatokat
hoz közlekedéséért. Ez áldozatok
megtermettek már eddig is gyü-
mölesüket és meg fogják még bő-
ven teremni a jövőben. Meghozták
azért, mert nem a vállalatok jö-
vedelmezőségében, hanem a köz-
gazdaság fellendülésében kereste-
tt a nyereség.

Ugyanez elvek alkalmazandók a
tengeri hajózásra is. A vízi utak
jelentősége még ma is óriási nagy.
A nyers termények szállítására a
hajó legalkalmasabb. Kereskedel-
münk kiterjesztése csak a tengeri
közlekedés hatalmas emelkedésé-
vel lehetséges. Kicsi a tengerpar-
tunk, csak egyetlen jó kikötőnk
van és az is messze távol fekszik.
Ez elég sajnós, de ezen nem se-
gíthet emberi ész. De mert a vi-
szonyok mostohák, pótolni kell a
hiányt erélyvel, leleményességgel
és bölcsőséggel.

A tengerre magyar csak egyet-

Az Athosz hegy és
kolostorai.

Irta: Havass Rezső.

III.

Azon kolostori életől, melyet az
Athoszon mai nap feltalálunk, az első biz-
tos hírt Makedoniai Bazil császár uralko-
dása idejéből (867—886) bírjuk. Ak-
koriban Hierisszosz várososka közelében
Szent Colombus-iól nevezett kolostor
állt, melytől a hegy remetái függtek,
minthogy pedig Hierisszosz lakosai a re-
metéket folyton zaklatták; úgy ezek te-
rületüknek megállapítását követelték.

Makedoniai Bazil császár egy 885.
évről keltezett rendeletében meg is tiltá
a vidék lakosainak, hogy a szent reme-
tétet háborgassák. Utódja VI. vagy bölcs
Leo császár (886—912) még tovább
ment egy lépéssel s 911-ben a függést a
Sz.-Columbus kolostortól megszüntette.
Ugy látszik, ezen feloldás állandó és
megerősített szerzetesi székhelyek mega-
llapítását vonta maga után. Az Athoszon,

mi főleg azért mutatkozott szükségesnek,
mivel a szaracénusok Kréta szigetéről,
ottani letelepedésük idejében (827—961),
a Szent hegy lakóit gyakran háborgat-
ták.

A legrégebb teljesen ismert fontos ok-
levél Romanus Lacopenus császár (821
—944) arany bullája a 924. évből. Eb-
ben a császár kinyilatkoztatja, hogy a
császárnő tanácsára és Paulus athoszi
szerzetes segítségével a gyíkos izmaeliták
által teljesen szétbontott Xeropotamu kol-
ostort újból teljesen felépíttette, erős fal-
akkal, tornyokkal s idegenek és betegek
részére lakásokkal ellátta; szép templom-
ot is emelt s egyáltalán mindent sok-
kal díszesebben előállított, mint előbb
volt. Az új kolostort azután a patriárkha
jelenlétében ünnepélyesen beszenteltette.
Nincs ok — mondja Gass — hogy ezen
bulla valódiságát kétségbe vonjuk, és ha
valóli, úgy az Athosz szerzeteseinek már
924 előtt voltak állandó lakásai, és
kolostoraik között a legrégebb Xeropo-
tamu. Fallmerayer és mások tévednek
tehát, midőn azt állítják, hogy a kolos-
torok alapítása a még most is legkivá-
lóbb Laura kolostor építésével (960 kö-
rül) kezdődik.

Annyi azonban tény, hogy Xeropotamu
alapítása az athoszi kolostorok történe-
tének mintegy előrészébe esik. Ugy lát-
szik ugyanis, hogy a Romanus Lacopen-
us alatt 924-ben eszközölt építkezések
nem voltak tartós hatással az egész szer-
zetesi telep szervezésére nézve, és hogy
a kolostor, daczára a gazdag adományo-
zóknak, rövid időre ismét elhanyaglott,
vagy a szaracénusok pusztították ismét
el, mert különben nem lenne érthető,
hogy miért származtatják némelyek az
athoszi kolostorok állandó létezését a
később épült Laura kolostortól. Utóbbi-
nak alapítása Athanasius Athonites szer-
zetes érdeme. ki Nikeforusz császár (963
—969) támogatását bírta. A kolostort
a XVI. században Neagulus Bessarabos
kibővítette, s kiterjedés és a belső be-
rendezés fényle által még most is kitűnik.
Az Athosz szerzetesei első ízben alkot-
mányukat 970 vagy 972. évben Jo-
hannes Cimisce (969—973) császártól
nyerték s az lenyegben azonos a maival.
Egyszerű életmód, kézi munka és főtét-
len engedelmesség az előjáróval szem-
ben: ez képezi az alapot. A tüpikonban
a sok hegumen közül egy már mint pro-
tosz lesz kiemelve, a miből következik,

hogy már Athanasius több szerzetesi
székhelynek egy egészszé való tömörü-
lését tartotta szem előtt. A protosz a
konstantinápolyi patriárkhától függött, ki
a hegumeneket is hivatalukba beigtatta.

Fallmerayernél Kariész község már e-
zen században fel van említve, a mely a
szerzetesi közösség közigazgatási közpon-
tjának velt kiszemelve; állítólag Atha-
nasius előtt e helyen egy templomoska
állott s a hegy remetái tanácskozás cél-
jából ott szoktak összegyűlni.

Még a 980. év előtt Iberi János, Atha-
nasius egyik barátja, az iberusok kolos-
torát — E Moneton Iberon — alapítot-
ta gazdag iberusok vagyil georgiaiak ud-
ományából. Innen ered az említett név
is. Most a kolostort Ivironnak hívják.

Ugyanezen időben találjuk Vatepo-
dionnak nyomát, melyet 1300-ban Atha-
nasius patriárkha külön felhívására köz-
adakozásból megújítottak s a Szent hegy
valamennyi kolostora között a legdísze-
sebb, a legkiterjedtebb, a legkiterjedtea
és a legvagyonosabb,

len kapuján át juthat. Ezt azonban gondozza és ápolja, fejlesztse és gyarapítsa. A kapu kulcsát a hajózási társaság kezébe adjuk. Vigyázzunk, hogy se kulcs, se zár ne legyenek rozsdásak. Érdekeinket e kényes ponton hathatós felügyelettel és beleszólással biztosítjuk.

Osztrák-magyar Lloyd.

Az osztrák-magyar Lloyd gőzhajózási társulat igazgatósága a részvényeseket április 6-án rendkívüli közgyűlésre hívta össze, mely közgyűlésnek tárgyai gyanánt a következő három pontozat volt kitűzve: 1. Közlések a fennálló közös szerződés felbontása s a cs. kir. kormánytól kötetendő új szerződés ügyében. 2. Nefeláni határozathozatal a mostani közös szerződés felbontása s egy új szerződésnek a cs. kir. kormánytól való kötése fölött. 3. Esetleges határozathozatal az alapszabályoknak egy új szerződés által indokolt részleges módosítása fölött. — Az osztrák-magyar Lloyd és az osztrák kereskedelmi minisztérium közt folytatott tárgyalásokat befejezték és a társaság meghatalmazottjai vissza is utaztak már Triestbe. A tárgyalások folyamán, a Frdbt szerint, megállapították a menetrendet. A levantei utirány számára az eddig nem érintett kazamániai állomások érintésével (Kis-Azsia déli része) hetenkinti járatokat ajánlottak, Indo-Khinát illetőleg havi közvetlen járatokat hoztak javaslatba és pedig Shangaiba, Yokohamába esetleg Manillába és a németalföldi birtokokba. A vállalat az osztrák kormánytól egy bizonyos összeget kér egyszers mindenkorra, hogy hajóállományát kiegészíthesse s azonkívül tetemes évi szubvencziót, hogy a bevételek és kiadások közt az egyensúlyt helyreállíthassa a részvényeseknek mérsékelt osztalékot fizethessen. A társaság megbízottai kiszámították, hogy a vállalatnak legalább 3.5 millió forintra rugó állami szubvenczióra van szüksége hogy boldogulhasson; de azért beleegyeznek a társaság abba, hogy a kormány már a régi százalékosnál nagyobb osztalékban osztozzék, holott az 1888-ban kötött szerződés értelmében a kormány csak akkor kap az osztalékból, ha az a hat százalékot meghaladja. — A Lloyd társaság megbízottjai továbbá azt is kívánják, hogy az osztrák és a magyar kormány közt a társaság valamely képviselőjének meghallgatása nélkül kötött egyezmény néhány pontját szintén változtassák meg.

Fiume kikötőjének liszt-kivitele Nyugot-utopába és Braziliába.

1891 február hóban

Fiume kikötőjéből a fentjelzett időszak alatt az Adria és más társulatok hajóin kivitetett összesen 103925.5 m. mázsa magyar liszt mely mennyiség az egyes külföldi piacok szerint a következőképp oszlik meg: Bordeaux 350 q., Rouen 19214 q., London 20544 q., Liverpool 22757.3 q., Glasgow 20423.2 q., Leith 4269.8 q., Hull 2898.6 q., Brazília 12786.2 q., Más Dél-Amerikai kikötők 681.8 q. Ez évben mindössze kivitetett 173037.2 mét. mázsa liszt, mely mennyiség a múlt év megfelelő szakának kivitelével szemben 29518.7 mét. mázsanyi többletet tüntet elő, mely többlet leginkább a london és glasgowi kivitel emelkedése folytán állott elő.

Városi színház.

Városi színházunknak, már rég nem volt oly fényesen sikerült estéje mint a múlt szerdai.

Az *Afrikinó* került színre mégpedig először, városi színházunkban. Művészeinknek már az előző Mignon előad-

saival, melyre az impressario külön erőket szerződttetett, annyira sikerült a közönség általános tetszését megnyerni hogy az *Esmeralda* előadása alkalmával, eleinte nagyon is é-zrevehető elégedetlenséget, teljes elismerés sőt utóbb nagy lelkesedés váltotta föl. Az *Afrikinó* előadása csak fokozta e lelkesedést s mindinkább meggyőződötté a közönséget arról, hogy az impressario valóban kiváló erőket szerződttetett, kik mindannyian megfeleltek a várakozásnak.

A darab kezdetén lehetett ugyan kevés bizonytalanságot észrevenni de a szereplők mindjártban belemelegedve művészi alakításukkal csakhamar elfeledtették e csekély hibát ami tulajdonképpen csakis a darab első előadása alkalmával volt észlelhető. A tegnapi és esütörtöki előadásnál már mindannyian kezdetül végig kifogástalanul végezték szerepüket.

Sélika szerepében Guidotti E. kisaszszony lépett fel, ki már a második előadásnál teljesen bebizonyította hogy valóban hivatott e szerepre s nagy méltatlanság lett volna őt attól elejteni, — amint azt a próbák előtt hallottuk említeni.

Kellemes csengő hangja s meggyerő játéka hatott a közönségre s a sok tapstot, melyben a közönség őt részesíté méltán megérdemelte. Russitani tenor a valódi művészek közé tartozik, ki erőteljes szép hangját biztosan kezeli. Vasco di Gama szerepében sok tapstot aratott különösen a Selikával énekelt *O trasporto, o dolce incanto* című duett után. Az est hőse azonban határozottan Casini Lelio bariton volt, ki hatalmas hanganyagával, meglepően könnyen, békés sőt a legnehezebb ének részeket is bravórral énekl. Nelneko szerepében teljesen megnyerte a közönség rokonzenvét, s énekével zajos tapsokban részesült. Roveri Don Pedro szerepében kifogástalan színésznek bizonyult s jól iskolázott hangjával, mint rendszeren sok tapstot kapott. A másodrendű szereplők is elismerésre méltó igyekezettel működtek az est sikerében s mindannyian dícséretet érdemelnek melyben a közönség őket részesíté.

A jövőhét elején szintén az *Afrikinó* kerül színre.

Reményi Ede Fiumében.

Reményi Ede világhírű hegedűművész hazánkba, mint azt már lapunkban előre is jeleztük, e hó 9-én csütörtökön a károlyvárosi gyorsvonattal érkezett városunkba Bodó Alajos jeles zongorajátzó kíséretében, hogy Fiume város közönsége, az új nevezdek is hallhassa őt a nagy hegedűmestert, ki 30 évvel ezelőtt már egyszer bemutatta nagy művészetét városunk közönségének.

30 év nagy idő, csaknem egy egész életkor. Ma bizonyosan sokan hiányoznak azok közül, kik akkor hallották a nagy művészt, de azért még most is szép számmal vannak, kik lelkesedve beszélnek a mester akkori fellépéséről, rokonszenves alakjáról és bújbajos zenéjéről.

Valóban kellemetes napokat töltött ő itt a tengerparti városban, mert Fiume öreg urai ugyancsak kedvesen és szeretettel emlékeznek vissza ő reá a szerény művészre, ki a magyar névnek a távoli világrészekben is dicsőséget hőditott. A művészt az indoháznál a fiumei ének-és zenekedvelők több tagja és Gregorich Ottmár egyesületi elnök, a hangverseny rendezője fogadták.

A hangverseny másnap az az pénteken este tartott az ének és zenekedvelők diszes nagy termében, mely ez alkalommal a kellemetlen idő dacára is egészen megtelt városunk diszes közönségével.

Ott voltak Zichy Ágost gróf kormányzó és neje szül. Wimpffen Hedvig grófnő, továbbá Ciotta polgármester Ivanossich ezredes, Szápáry Károly gróf a muzeumi képviselőség vezetője és sokan.

A közönség kevéssel 8 óra után gyenge tapsolással adta értésére a művészeknek a *halljukot*, mire *Reményi* nem sokára megis jelent a podiumon.

Nyugodt szerény megjelenése igen

kellemesen hatott a közönségre, mely szünni nem akaró tapsviharral fogadta őt. A mester először is Mendelssohnnek *Andante e finale* című hegedűversényét játszotta ama valódi költői érzéssel és gondolkozással, melylyel általánosan büvös hatást kelt mindenütt.

Gyönyörű volt e darabnak minden egyes része, megragadó kezdetül végig az andanteja s ragyogó a finale allegro molto vivace-ja.

A közönség mindjárt az első darabnál annyira fellelkedett, hogy a hatalmas tapsolással mind addig nem akart felhagyni, míg a mester újból kezébe nem vette a híres Amati-féle cremonai hegedűjét.

A műsor szerint ezután Reményinek Parafrazi és Habanera átiratainak kellett volna következnie, de a mester előzetes kijelentéssel e két darab helyett egy saját átiratú Chopin Nocturnet és Delibesnek a *Silviából* egy igen kellemes, fülbemászó dallamu Valcejét játszotta leheletszerű finomsággal.

A műsor 4-ik pontja Sarasate óriás technikai nehézségű két spanyol táncdarabja volt, mely ragyogó kivitele akkora tetszészajt idézett föl, hogy a mester ráadás gyanánt eljátszotta Schubertnek egy Serenataját. A valódi lelkesedést azonban a Paganini-féle üveghangok iskolája és Reményi magyar nótái keltettek melyek után a közönség riadó tapsal üdvözölte Reményit a genialis művészet ki a szünni nem akaró hogy voltra nem ismételt semmit.

Az egyes pontozatok közt Bodó Alajos jeles zongora játzó, régi ismerősünk kitűnő technikával játszott Chopin, Liszt, és Paderewskitől.

11 re járt az idő, mire véget ért a gyönyörű est, melynek felséges élvezeti mélyen vesződe lelkünkbe sokáig emlékünkből fognak maradni.

Reményi tegnap a délutáni órákban József főherczeg ő fensége meghívására a fenséges család vendége volt honnan az esteli gyorsvonattal Bodó urral együtt a fővárosba utazott.

Helyi és különféle hírek.

Gróf Zichy Ágost kormányzó ő Excellentiája tegnap reggeli a szeptepéri gyorsvonattal Görzbe utazott.

Személyi hírek. Mária Jozsefa főherczegnő ő fensége báró Türkheim Geisler főndvarmester és egy udvarhölgy kíséretében csütörtökön dében Abbazia-ból városunkba érkezett. A főherczegnő az Europa szállóba hajtott, honnan a délutáni órákban látogatást tett József főherczeg ő fensége és fenséges családjánál.

Gróf Batthyáni Tivadara m. kir. keresk. minisztérium tengerészeti osztályának vezetője és neje szül. Batthyány grófnő pár napi itt időzés után tegnap előtt este a károlyvárosi gyorsvonattal a fővárosba utaztak.

Kinevezés. A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság Sturmfe-ti Rubelli Mihály zengri születésű és Medanich Antal buccarii születésű tengerésziszt jelöltek tengeri kereskedelmi hadnagyokká nevezte ki.

József főherczeg ő fensége aján-deka a valcassioni zárdának. József főherczeg ő fensége és fenséges leánya Mária Dorottya főherczegnő Szaray grófnő udvarhölgy kíséretében a múlt héten a tengerészeti hatóság *Deli* gőzösén Valcassionéba rándult hogy a nem régibe Gulf Iuanból hozott ritka példányu *pinus maritimus* csemetéket az ottani szent Antal szerzetnek átadja s hogy az ültetési munkáknál személyesen jelen lehessen.

A magas vendégek a délutáni órákban tértek vissza Fiuméba.

Nagylelkű adomány. Gróf Zichy Ágost kormányzó ő Excellentiája a sz. Benedekről nevezett helyb-li zárdaszűzeknek 100 forintot ajánlékozott.

Esküvő. Marocchino Guido a martin-schizai vesztegintézett felügyelője e

hó 8-án tartotta esküvőjét Rude Amália urbölgygyel.

Eljegyzés. Huszár József a fiumei kikötő építészét főmérnöke, a közel-múlt napokban jegyezte el Jármy Hermin k. a. t. Jármy Armín a m. kir. államvasutak gépgyára főkönyvezetőnek művelt lelkű leányát.

Elismerés. A m. kir. kereskedelem-ügyi miniszter ur a „Revein“ nevű belga gőzös parancsnokának Juan Fernandez tengerészkapitányának, az elsüllyedt „Budapest“ nevű magyar gőzös személyzetének megmentése alkalmából elismerését nyivánította és az említett belga gőzös Manuel Tresgallos és Paulino Jardon nevű tengerészeinek, a sülyedő hajón visszamaradt 3 tengerész megmentése alkalmából tanúsított önfeláldozó magaviseletük jutalmazásául 100-100 arany frankot engedélyezett.

A német geográfusok Fiumében. A német geográfusok bécsi kongresszusának tagjai közül többen mult kedden reggel a károlyvárosi gyorsvonattal városunkba érkeztek, Fogadatusukra megjelentek Catti György a fiumei gyógy-szerészek nesztora, Dr. Lukos cs. és kir. tengerész akadémiai tanár és a kárpát-egyesület fiumei osztályának képviselői.

A vendégek a város nevezetességeinek megtekintése után még az nap délután a tengerészeti hatóság *Deli* gőzösén Abbaziába rándultak, honnan ez esteli órákban vissza térve a Deák szállóban gyűltek vacsorára. — A kirándulók, másnap tova folytatták utjokat Triest felé

A fiumei butorgyár részvénytársaság évi gyűlése. A helybeli fiumei butorgyár részvénytársaság Steinacker Arthur bankigazgató elnöklete alatt és 1250 részvényes képviselében 8 részvényes jelenlétében mult vasárnap délelőtt tartá meg III. rendes nagy gyűlést, melyen az 1890. üzleti évré vonatkozó általános számadások áttekintése és az üzemre. vonatkozó lényegesebb dolgok tárgyalása után az igazgatóság és a kezelési ág ellenőrző tanácsának felmentése egyhangulag elfogadtatt. Ezután az igazgatóság és az ellenőrző tanács tagjainak újbóli választása került sorrendre, mely a következő eredménnyel végződött.

Igazgatósági tagokká: Földiák Vilmos, Hoffmann Herman, az ellenőrző tanács tagjaivá Randich János. Toth Géza budahgyvi Pauer Henrik rendes taggá és Goldman Jonás helyettes taggá lettek megválasztva.

A magyarországi kárpát-egyesület fiumei osztálya ma vasárnap délután kirándulást tesz Castuaba. A kirándulás a Hotel de la Ville kávéházból pontban 2 órakor fog történni. Az egyesület tagjai, mint értesülünk a pünkösdi ünnepek alatt Triestbe szándékoznak kirándulni mely alkalommal a Monte Maggiore hegyet is utba fogják ejteni.

Nyugodijazás. ő Felsége a király e napokban kiadott legfelsőbb elhatározásával Frídrieh Eduárd a helyben székelő 79 számú Jellačić ezred ezredesét nyugalomba helyezteté s egyuttal a katonai téren szerzett érdemeinek elismerésül a katonai érdem kereszttel tüntette ki.

A városi kórház másodorvosá. A városi tanács mult heti ülésén hozott határozata alapján a helybeli városi kórház másod orvosává Otto Károly doktor fiumei polgárt nevezte ki.

Letartóztatott kivándorlók. A helybeli városi rendőrség a verbovszkoii községi előjáróság távirati felhívására a mult vasárnap este a 6 óra 42 perczkor érkező károlyvárosi vonatnál 22 verbovszkoii illetőségű munkás embert tartóztatott le, kik mindanyian engedély nélkül Amerikába szándékoztak utazni.

A rendőrség által átvizsgáltatván ruhájuk és podgyászuk összesen 2700 forint és 32 krajczárt és pár régi kiállítási még nagy apjukra szóló utlevelek találtak birtokukban. A szőkevények,

kik nagyobb toznak, még személyvonattal tolonczoltatták.

Telekvásár. hogy e napok képenzes lkáb nevezetesen a gerpart mellett ket is megváralót és disze építették. Az e lét elején i tünik, hogy a ban forgó telkeveset hozta ölenkint nem val bocsatották.

A korinthus radózás daczá nalis garancziá tornának befe-tal végrehajta kormány sem vállalni a kor alakult társulatot által f lattattott és jelentette ki. benjárása foly pénzsoporttal mely szerint a gai és kötelese-latra, Athen A régi részvény actionál lehet totni. Ily érte a görög kam mely megállap későbbben az után három tokat, folytatn ezember hó 31 az összes mu csatornát a új társulat az üzemjogot nye

Keresk. e

Hajószerevény február haváb f. évi márczius első jelentése sz havában összespedig 52 vito torlások között rikai, 18 angol 4 francia, 3 o gál, 3 svéd; 3 német, 13 angol francia 1 görög 1 orosz és 1 s

Osztrák-ma

kereskedelmüg hitta meg az o saság megbizat tására, illetöl lások megkerd hettel ezelött t eszmesszerű kép man érdemleges tak. A szombat lásokon az osztr is képviselteti r hogy most azo tárgyalásra ker az eddigi érteke renciaik támad többi közt a m kiegészítése stb még is a szubv pezni, melyet a rák kormánytól tisztán osztrák tárgyalások elő deig fognak tar május ó-ikára befejezik. Ugyar zólag a triestzi legutóbb beadvá kormányhoz, me kéri, hogy a L cziót adjon, hog rák tengeri ker pontja konszolid meg, hogy a társ be helyeztessék

Jót Rude Amá-

zsef a fiumei öke, a közel el Jarmay Hermin a m. kir. alkönyvezetőnek

kereskedelm- rein" nevű bel- k Juan Fernan- és alsúlyedt gőzös személy- alkalmából elia- az említett bel- los és Paolino nek. a súlyedő tengezerész meg- nésített önfel- lmaszásául 100- élyezett.

ok Fiumében. bécsi kongressz- ben mult ked- i gyorsvonattal fogadtatásukra a fiumei gyógy- ukos cs. és kir. r és a kárpát- nak képviselői. vezetésségének z nap délután li gőzösen Ab- e alatt és 1250 8 részvényes délelőtt tartá- lését, melyen kőző általános és az üzeme- olgok tárgya- és a kezelési elmentése egy- után az igaz- más tagjainak rendre, mely- végződött.

ldiák Vilmos, enörző tanács oth Géza bu- és taggá és taggá lettek

pátegyesület rnap délután a. A kiindu- élézből pont- . Az egyesü- k a pünkösdi szándékoznak al a Monte ogják ejteni.

a király e b elhatározá- melyben szék- ed ezredesét gyuttal a ka- sinek elisme- esztettel tűn-

orvososa. A lésén hozott lybeli városi Otto Károly zte ki.

ök. A hely- ovszkoik köz- elhívására a 42 perczkor ál 22 ver- embert tar- an engedély ztak utazni. áltatván ru- en 2700 fo- régi kiállí- ló utlevelek szökevények,

kik nagyobbrészt hadkötelesség alá tar- toznak, még másnap reggel a délelőtti személyvonattal erős fedezet alatt vissza toloncoltattak Verbovszkoba.

Telekvásárlás Ikában. Értésülünk, hogy e napokban több németországi tő- kepénzes Ikában nagy területet vásárolt, nevezetesen az Ikától-Lovránig a ten- gepart mellett elterülő kics fekvésű tel- ket is megvásárolta, melyen több nyar- alót és diszes lakóházakat szándékszik építtetni. Az adásvévesi szerződések még e hét elején irattak alá a melyekből ki- tűnik, hogy az ikai fölbirtokosok a szó- ban forgó telkeket, melyek eddig édes keveset hoztak konyhájukra, négyzet ölénként nem kevesebb mint 6 forintjal- val bocsátották áruba.

A korinthusi csatorna. Miután fá- radozás dacára sem sikerült internatio- nális garancia által a korinthusi csa- tornának befejezését a régi társulat ál- tal végrehajtatni és miután a görög kormány sem volt hajlandó jóátállást vállalni a korinthusi csatorna építésére alakult társulat a párisi polgári törvé- nyszék által f. é. február 12-én felosz- lattatott és felszámolás alatt levőnek jelentette ki. A görög kormány köz- benjárása folytán ezután egy francia pénzesoprttal oly egyezmény kötött, mely szerint a régi csatornatársulat jog- gai és kötelességei egy új görög társu- latra, Athen székhelyű, szállnak át. A régi részvényesek érdekei az új trans- actionál lehetőleg tekintbe fognak vét- totni. Ily értelmű törvényjavaslat már a görög kamarák elé is terjesztetett, mely megállapítja, hogy a társulat leg- későbbben az új törvény életbe léptetése után három hóval köteles a munkála- tokat, folytatni, valamint 1891 év de- cember hó 31-től számított 3 év alatt az összes munkálatokat befejezni s a csatornát a közforgalomnak átadni. Az új társulat az új csatornán kizárólagos üzemi jogot nyert.

Keresk. és Tenger. hírek.

Hajószerecsétlenségek folyó év február havában. A „Veritas” hivatal f. évi márczius havában kiadott hivata- los jelentése szerint a folyó év február havában összesen 76 hajó szenvedett éspedig 52 vitorlás és 24 gőzös. A vi- torlások között volt: 4 német, 7 ame- rikai, 18 angol, 2 oszt.-magyar, 3 dán, 4 francia, 3 olasz, 7 norvég, 1 portu- gál, 3 svéd; a gőzösközt pedig: 1 német, 13 angol, 1 brazillai, 1 dán, 1 francia 1 görög, 3 hollandi, 1 norvég, 1 orosz és 1 svéd.

Osztrák-magyar Lloyd. Az osztrák kereskedelemügyi miniszter szombatra hitta meg az osztrák-magyar Lloyd-társ- saság megbízottjait a tárgyalások foly- tatására, illetőleg az érdemleges tárgya- lások megkerdezésére, mert a néhány héttel ezelőtt tartott konferenciák csak eszméserét képeztek, a melynek folya- mán érdemleges határozatot nem hoz- tak. A szombaton megindítandó tárgya- lásokon az osztrák pénzügyminiszterum is képviselteti magát. Magától értetik, hogy most azok a kérdések is ujra tárgyalásra kerülnek, melyekre nézve az eddigi értekezleteken nagyobb diffe- rencziák támadtak; ilyen kérdések a többi közt a menetrend, a hajóállomány kiegészítése stb., de a tárgyalás fő tárgyát még is a szubvenzió kérdése fogják é- pezni, melyet a Lloyd-társaság az osz- trák kormánytól arra az esetre kér, ha tisztán osztrák vállalatá alakul át. A tárgyalások előreláthatólag hosszabb i- deig fognak tartani, de remélik, hogy a május 6-ikára összehívott közgyűlésig befejezik. Ugyanerre az ügyre vonatko- zólag a triestzi kereskedelmi kamara legutóbb beadványt intézett az osztrák kormányhoz, melyben a többi közt arra kéri, hogy a Lloydnak akkora szubven- ziót adjon, hogy mint az összes osz- trák tengeri kereskedelmi forgalom köz- pontja konszolidálódhassék; ne engedje meg, hogy a társaság igazgatósága Bécs- be helyeztessék át, s ne engedje meg

azt sem, hogy a Lloyd hajói a közös szerződés felbontása után is Fiumét kö- telezőleg érintsék vagy fiumei rakodá- sok számára hajóin üres helyet fentartson

Uj gőzhajóösszeköttetés Németor- szágból és a Levante közt. Az A. C. de Freitas & Co féle hamburgi hajózási vállalat rendes gőzhajójáratakat szándé- kozik Hamburg és a Levante közt be- rendezni. E járatokon különféle angol és francia kikötők, valamint Canea ki- kötője is, érintetni fog.

A tengeri hajók közszélfogyasztá- sáról a „Paris-Boures” egy szakfőru- tollából a következő statisztikai össze- állítást közli:

A görög neve	A napi köz- zen fogyasztás tonnában
„Greece” (National Line)	55
„England”	55
„Queen”	55
„Westernland” (Red Star)	90
„Nordland”	90
„Rhyndland”	64
„City of New-York” (Juma)	325
„City of Berlin”	100
„City of Chicago”	100
„City of Rome” (Anchor)	340
„Amsterdam” (németalföldi)	50
„Rotterdam”	50
„Etruria” (Cunard)	340
„Umbria”	340
„Germania” (White Star)	110
„Britannia”	110
„Lahn” (Norddeutscher Lloyd)	130
„Trave”	110
„Hammonia” (Hamburg)	95

Gibraltár bejárata előtti zátony. A gibraltári kikötő bejárata előtt alá- súlyedtt *Utopia* ang. gőzös valóban ves- zedelmes zátonyt képez a gibraltári ki- kötőbe vitorlázó hajókra nézve, s nem egy kapitánynak okoz komoly-aggodal- mat, különösen ha erős viharban keil a kikötőbe futni.

E hó elején a *Primula* angol gőzös kapitánya is minden előkészületet meg- tett, hogy gőzöse a veszedelmes bejárón baj nélkül áthaladjon. Epen az alásü- lyedt hajó közelében volt, mikor az e- rős délkeleti szél oly erővel sodorta az *Utopia* kiálló testéhez, hogy több sérü- lést, sőt baloldalon nyilást is kapott.

Az *Utopia* szintén igen nagy sérülé- seket kapott, miért is tulajdonosai az „Anchor Line” társaság nem kevesebb mint ezer font sterling kártérítést kö- vetelnek, sőt — mint egy gibraltári tá- virat jeleri-a *Primula* gőzöst zár alá is helyezteté.

Megszűnt kereskedelmi kikötő. — Szebasztropolból írják, hogy az orosz- kormány rendeletére Szebasztropol kikö- tője ezentul kizárólag hadi kikötőül fog használtatni s így a kereskedelmi for- galom előtt csaknem teljesen zárva lesz. Czím felszígott kereskedelmi forgalma, mely eddig nagy részben Szebasztropol kikötőjén át eséközöltetett, most Teo- dosián át fog továbbíttatni, hol már legközelebb megnyílik a vasuti össze- kötötetés a belfölddel.

A crimeai nagykereskedők szintén át- helyezik üzletüket Szebasztropolból Teo- dosiába.

Agyagipar kiállítás a budapesti ke- reskedelmi muzeumban. Budapesti le- velezőnk írja, hogy a kereskedelmi mu- zeum jövő hó elején agyag-, ezement-, aszfalt- és köiparkkiállítást rendez, mely az előkészületek, után itélve igen im- pozánsnak ígérkezik. Binder Lajos ipar- felügyelő a muzeum megbízásából leg- közelebb Erdélybe utazik, hogy az izlé- ses fajta edényekből több darabot vásá- roljon. — Az országban minden kisebb és nagyobb agyagipar vállalat már föl- szolítást kapott, hogy a kiállításon részt vegyen, s a külföldi agyagipar vállala- tok is mint értesülünk szép számban fognak részt venni. A külföldről érkező gépek szerszámok és segédeszközök va- lamint az országban mégéddig előnem állított kész iparezikkék részére a m. kir. pénzügyminiszter, az ismétli kivitel feltétele alatt ideiglenes vámmentessé- get is engedélyezett.

A fiumei képviselőség is mint ériesü- lünk e napokban várja a konstantiná- polyi, florenczi és nápolyi agyagipar vállalatok által a kiállításra küldött agyagáru küldeményeknek megérkezését.

Legolcsóbb és leggyorsabb utazás Budapestről Olaszországba. A fiu- és Ancona közt életbe léptetett gőzha- józási összeköttetés folytán a leggyor- sabb és legolcsóbb út Budapestről O- laszországba főleg pedig Romába, Ná- polyba stb. a m. kir. államvasutak bu- dapest-fiumei vonalon át vezet. Fiumé- ból a minden kényelemmel berendezett gőzhajó a 7 óraker este odaérkező bu- dapesti vonathoz való csatlakozásban f. é. april hó 5-én és 12-én este 7^{1/2} indul Anconába a hová hétfőn 7 óraker reggel érkezik; a visszautazás Anconá- ból irtánapon este 8^{1/2} óráker, érke- zés fiuméba szerdán 8 óraker reggel a 9 óra 40 perczker reggel Budapestre közlekedő vonatához való csatlakozásban Fiuméből Anconáig a menetidő tehát csak mintegy 11 óra. F. évi aprilis hó 16 tól kezdve a nyári időny tartam a- latt, azaz bezárólag október hó 14-ig ezen hajók hetenként kétszer közle- kedtek a következő menetrend szerint. Indulás Fiuméből minden vasárnapon és csütörtökön 7 óra 30 perczker este, érkezés Anconába másnap reggel 8 óra 30 perczker. Indulás Anconából minden kedden és pénteken 8 óra 30 perczker este; érkezés Fiuméba másnap 8 óra- ker reggel. Ezen utirányon közvetlen menetjegyek adatnak ki Budapestről Anconába és viszont a következő ára- kon gyorsvonattal:

I osztály 14 f. 60, II osztály 12 frt. személyvonattal, I. osztály 13 f., II. osz- tály 10 f. 80. III. osztály 7 f.

Az I. és II. oszt. jegyek hajón az I. a III. osztályának peo g hajón és a III. helyre érvényesek. A hajón 50 kr. pod- gysz szabadsú yt engedélyeztetik és az esetleges többsúlyért minden megke- zdet 10 kgr. után 50 kr. hámittatik.

A közvetlen menetjegyek ugy a m. kir. államvasutak budapesti pályaudva-

rán és nagyobb állomásain valamint an- nak Budapesten, Bécsben, Belgrádban és a vidéken létesített, menetjegy iro- dában nemkülönben a Csok-féle buda- pesti utazási irodában válthatók, hol a kívánt egyéb felvilágosítások is keér- séggel megadatnak.

Az olaszországba utazó közönség még figyelmzettik, hogy az említett utirá- nyon at Budapestről Romába gyorsvo- nattal:

I. osztály 29 frt. 60 kr. II. oszt. 22 frt. 50 kr. személyvonattal I. oszt. 28 frt. II. oszt. 21 frt. 30 kr. III. oszt. 21 30 kr. III. oszt. 13 frt. 80 kr.

Nápolyba pedig gyorsvonattal: I. osztály 42 frt. 80 kr. II. oszt. 31 frt. 80 személyvonattal I. oszt. 41 frt. 20 kr. II. oszt. 30 f. 60 kr. III. oszt. 19 frt. 70 ért lehet utazni.

Megnyilt kikötő. Japán Jezú-szigeté- nek délkeleti partján fekvő Kushiro ki- kötő, mint a hivatalos tengerészeti la- pok jelentik a mult év december ha- vában a külkereskedelem számára rész- ben megnyilt, a melyben e kikötőt a japán alatt valók által bérelt külföldi hajók is érinthetik.

Új nemzetközi körutazási díjsza- bás életbe léptetése. F. é. aprilis hó 1-én Olaszország, Németország, Ausztria- Magyarország, Franciaország, Belgium, Németalföld és Svajcz közötti forga- lombaa új nemzetközi körutazási díjsza- bás lép életbe, melylyel az 1883 évi julius hó 15-től érvényes hasonnevű díj- szabás összes pótlékaival együtt hatályon kívül helyeztik.

Az ezen forgalomra vonatkozó kör- utazási jegyek a m. kir. államvasutak budapesti városi menetjegy-irodájában (Hungária szálló) válthatók, hol az e te- kintetben szükséges felvilágosítások is megadatnak. A körutazási díjszabás pél- dányonként 1 frt. 20 kr-ért a m. kir. államvasutak díjszabási osztályában An- drassy út 75 kapható.

Felelős szerkesztő és tulajdonos Mocs Zsigmond.

Lédeczy Sándor
zongora gyára és raktára
BUDAPEST,
IX. ker. Sándor utca — saját ház
Raktár Hatvani utca 15 sz.
Pianino-minta a fiumei állandó kiállí-
tásban hol megrendelések elfogadotnak.

Egyedüli hazai zongoragyár

ELADÓ

Egy 30 tonnás yacht-cotter kisebb szalonnal, két hálókabinnal és az utazáshoz szükséges felszerelésekkel eladó; a berendezéshez tartozó tárgyak fényfű- zően vannak kiállítva. — A hajó a legjobb állapotban van. Ertesítés a „Fiu- me” kiadóhivatalában.

Bérbe adó

szép helyen (Belvedere, Villa Ro- zich (egy- esetleg két lakás nagy kerttel. Bővebb értesítést ad Mo- zog J. tanár.

— A —
„TIROLESE”
étterem átvétele.

A „Tirolese” étkező termet, mely Fiumében régi időkbelől fog- va jó hírnévnek örvendett, marc. hó 15-kén vettem át. Midőn erről a tisztelt közönséget értesíteném, van szerencsém a fönnevezett he- lyiség törzsvendégeinek, s együt- tal mindazon t. uraknak támoga- tását kémi, kiket valaha főpinczé- ri minőségben szerencsés lehettem kiszolgálni. Hogy a „Tirolese”

